

010000, Астана қаласы, Үкімет үйі

010000, город Астана, Дом Правительства

№ _____

Қазақстан Республикасының Парламент Мәжілісіне

2023 жылғы 11 қаңтардағы № ДС-2

Қазіргі уақытта тұтынушылардың құқықтарын қорғау жүйесінің тұтастығын қалыптастыруға және қазақстандықтардың өмір сүру сапасын арттыруға бағытталған «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» Заңға (бұдан әрі – заң жобасы) заңнамалық түзетушілердің екінші пакеті әзірленді.

Елімізде жылдан жылға арыз – шағымдардың көбейіп келе жатқанын ескере отырып, заң жобасының негізгі аспектілері келесі жаңашылдықтарға шоғырланған:

- халықтың үні қызметін атқаратын және тұтынушылардың құқықтары бұзылған салалардың жүйелі проблемаларын тікелей мемлекеттің бірінші тұлғаларына жеткізетін Омбудсмен институтын енгізу;

- заңның негізгі қағидаларын, кәсіпкерлік субъектілері көрсететін қызметтердің барлық салаларына тарату;

- егер кәсіпкерлік сотқа дейінгі тәртіппен бұзушылықтарды жоюдан бас тартса, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жөніндегі қоғамдық мекемелердің пайдасына азаматтық іс бойынша сот өндіріп алған айыппұл түріндегі кәсіпкерліктің азаматтық – құқықтық жауапкершілігі;

- тұтынушы дауларын шешу алгоритмін көп сатылыдан 2 сатылыға дейін жетілдіру, бұл іс жүзінде азаматтың сөзсіз сот қорғауына конституциялық құқығын қалпына келтіреді.

Анықтама: Сауда және интеграция министрлігінің Тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитеті мен оның аумақтық департаменттеріне 2020 жыл 21 000, 2021 жылы 25 000, 2022 жылы 30 000 өтініш келіп түскен.

Көбінесе тұтынушылардың құқықтары бөлшек сауда – 47,6 %, жеке қызмет көрсету 19 % және электрондық сауда – 9 % (салмағы бойынша) бұзылады.

Мемлекеттік органдардың ведомствоға бағынышты зертханаларын жаңғырту мақсатында талдау жүргізіліп, тиісті Жол картасы бекітілді.

Бүгінгі таңда қазақстандық зертханалар ЕАЭО техникалық регламенті аясында өнім өндіруге негізгі қажеттіліктерді өтеп отыр. 962 сынақ зертханасы аккредиттелген, оның 105-і мемлекеттік органдарға банышты.

Қазіргі уақытта Солтүстік Қазақстан облысында жеміс – көкөніс және азық – түлік өнімдерінің, сүт және ет өнімдерінің, парфюмерия және косметика

өнімдерінің, ойыншықтардың, жеке қорғану құралдарының, жолдардың қауіпсіздігіне сынақтар жүргізетін 21 аккредиттелген сынақ зертханалары бар (№1 Қосымша).

Қолданыстағы зертханалық базаны жаңғырту, өлшеу құралдарын **сынау дәлдігінің жоғары деңгейін белгілейтін** және **ескірген әдістерді** болдырмайтын заманауи стандарттарға байланысты.

Сынақ зертханаларын (орталықтарын) одан әрі жаңғырту («Техникалық реттеу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабында бекітілген) ЕАЭО жаңа техникалық регламенттерін қабылдауға байланысты тұрақты жұмыс процесі болып табылады.

Стандарттарды үздіксіз жаңарту және оларды әлемдік жетекші аналогтармен үйлестіру зертханалық базаны ғана емес, тұтастай алғанда саланы жаңғырту үшін елеулі ынталандыру болып табылады.

Бүгінгі таңда 35 мемлекеттік бағдарламаны іске асыру шеңберінде техникалық регламенттердің көрсеткіштерін толық енгізу үшін 350-ге жуық мемлекетаралық стандарттарды (МЕМСТ) әзірлеу жұмыстары жүргізілуде.

Анықтама: 2022 жыл ЕАЭО ТР 047/2018 «Алкоголь өнімдерінің қауіпсіздігі туралы», ЕАЭО ТР 051/2021 «Құс етінің және оны қайта өңдеу өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» стандарттар тізімі бекітілді, ал ЕАЭО-ның 12 техникалық регламентінің стандарттар тізімі жаңартылды .

Алдағы 2023 – 2025 жылдарда ведомствоға бағынышты зертханарды жаңғырту бойынша одан әргі жұмыс ұлттық жобалар шеңберінде, сондай-ақ ЕАЭО техникалық регламенттеріне стандарттар тізімін жаңартуды ескере отырып жалғасын болады .

Жалпы, Қазақстан Республикасында жанармай – 33, төмен вольтты жабдықтар (тұрмыстық техника) – 38, көлік құралдарының бөлшектері (автомобиль қосалқы бөлшектері) – 5, майлау материалдары – 37, салқындатылған материалдар (антифриз) – 3, кабель өнімдері – 11, көмір – 25 (оның ішінде Солтүстік Қазақстан облысының аумағында - 1), бағыттары бойынша 152 сынақ зертханалары жұмыс істейді.

Қазақстан Республикасы
Премьер – Министрінің орынбасыры –
Сауда және интеграция министрі

С. Жұманғарин

Орынд.: Мамыт Е.
Тел.: 74-53-86
mamyt_yen@ukimet.kz

010000, Астана қаласы, Үкімет үйі

010000, город Астана, Дом Правительства

№ _____

**Мажилис Парламента
Республики Казахстан***На № ДС-2 от 11 января 2023 года*

В настоящее время разработан второй пакет законодательных поправок в Закон «О защите прав потребителей» (далее – *законопроект*), направленный на построение целостности системы защиты прав потребителей и для улучшения качества жизни казахстанцев.

С учетом роста количества жалоб в стране из года в год, основные аспекты законопроекта сконцентрированы на следующих новшествах:

- введение института Омбудсмана, который будет служить голосом народа и напрямую доводить существующие системные проблемы отраслей, где нарушаются права потребителей до первых лиц государства;
- распространение базовых принципов Закона на все сферы услуг, оказываемые субъектами предпринимательства;
- гражданско-правовой ответственности бизнеса в виде штрафа налагаемого судом по гражданскому делу на субъекты бизнеса в пользу общественных институтов защиты прав потребителей, если бизнес отказался устранять нарушения в досудебном порядке;
- совершенствование алгоритма разрешения потребительских споров из многоступенчатой в 2-х ступенчатую, что восстановит на практике конституционное право гражданина на безусловную судебную защиту.

Справочно: В Комитет по защите прав потребителей Министерства торговли и интеграции и его территориальные департаменты поступило в 2020 году – 21 тысяча обращений, 2021 году – 25 тысяча, в 2022 году – 30 тысяч обращений.

Чаще всего права потребителей нарушаются в сферах розничной торговли – 47,6%, бытовых услуг – 19% и электронной торговли – 9% (по удельному весу).

В целях модернизации существующих лаборатории подведомственных государственных органов проведен анализ и утверждена соответствующая Дорожная карта.

На сегодня казахстанские лаборатории покрывают основные потребности для выпуска продукции в рамках технических регламентов ЕАЭС. Аккредитовано 962 испытательных лабораторий, 105 из которых подведомственные государственным органам.

В данное время в Северо-Казахстанской области функционирует 21 аккредитованная испытательная лаборатория, осуществляющие испытания на безопасность плодоовощной и продовольственной продукции, молочной и

мясной продукции, парфюмерно-косметической продукции, игрушек, средств индивидуальной защиты, автомобильных дорог и др.

Модернизация существующей лабораторной базы зависит от наличия современных стандартов, **устанавливающих более высокий уровень точности** к испытательному оборудованию и **исключающих устаревшие методы**.

Дальнейшая модернизация испытательных лабораторий (центров) (закреплено статьей 8 Закона Республики Казахстан «О техническом регулировании») является постоянным рабочим процессом ввиду принятия новых технических регламентов ЕАЭС.

Непрерывное обновление стандартов и их гармонизация с передовыми мировыми аналогами являются существенным стимулом для модернизации не только лабораторной базы, но и отрасли в целом.

На сегодня в рамках реализации 35 государственных программ, проводится работа по разработке порядка 350 межгосударственных стандартов (ГОСТ) для полноценной реализации показателей технических регламентов.

Справочно: За 2022 год утверждены перечни стандартов к ТР ЕАЭС 047/2018 «О безопасности алкогольной продукции», ТР ЕАЭС 051/2021 «О безопасности мяса птицы и продукции ее переработки», а также проведена актуализация перечней стандартов к 12 технических регламентов ЕАЭС.

Дальнейшая работа по модернизации подведомственных лабораторий на следующие 2023-2025 гг. будет продолжена в рамках национальных проектов, а также с учетом актуализации перечней стандартов к техническим регламентам ЕАЭС.

В целом в Республике Казахстан функционирует 152 испытательных лаборатории по направлениям оценки соответствия по топливу – 33, по низковольтному оборудованию (бытовой техники) – 38, по деталям транспортных колесных средств (автомобильные запчасти) – 5, по смазочным материалам (масло) – 37, по охлажденным материалам (антифризы) – 3, по кабельной продукции – 11, по углю – 25 (из которых на территории Северо – Казахстанской области – 1).

**Заместитель Премьер – Министра –
Министр торговли и интеграции
Республики Казахстан**

С. Жумангарин